Lietas arhīva Nr. C-1976-24/20
ECLI:LV:LRT:2024:0408.C88197624.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2024. gada 8 aprīlī

Latgales rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Regīna Paipale

ar sekretāri /Persona A/,

piedaloties prasītājai /Persona B/, atbildētājam /Persona C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Persona D/ prasībā pret /Persona C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /Datums A/ dzimušā /Persona E/ un /Datums B/ dzimušā /Persona F/ vecāki ir /Persona C/ un /Persona D/).

[2] Prasītāja /Persona D/ vērsās tiesā ar prasību piedzīt no atbildētāja /Persona C/ uzturlīdzekļus bērnu /Persona E/ un /Persona F/ uzturēšanai.

Prasītāja norādīja, ka, neskatoties uz to, ka vecāku pienākums piedalīties bērnu uzturēšanā noteikts likumā, atbildētājs pēc laulības šķiršanas paziņoja prasītājai, ka uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai maksāt nespēj, tādēļ prasītāja bija spiesties vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177. - 179.pantiem, lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /Persona E/ uzturēšanai 210 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības iesniegšanas tiesā dienas līdz bērna pilngadībai, bet dēla /Persona F/ uzturēšanai – 175 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, sākot no prasības iesniegšanas tiesā dienas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai - 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi. Vienlaikus, lūdza pieņemt pagaidu lēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu līdz sprieduma taisīšanai.

[3] Tiesas sēdē prasītāja /Persona B/ prasību par uzturlīdzekļu piedziņu uzturēja, bet no lūguma par pagaidu lēmuma pieņemšanu par uzturlīdzekļu piedziņu atteicās. Tiesai paskaidroja, ka pirms laulības šķiršanas puses nolēma, ka vecākais dēls dzīvos pie atbildētāja, tādēļ jautājums par uzturlīdzekļiem nepastāvēja. Tomēr pēc laulības šķiršanas dēls /Persona E/ atnāca dzīvot pie prasītājas, bet atbildētājs paziņoja, ka uzturlīdzekļus maksāt nespēj, tādēļ vienoties par uzturlīdzekļiem nav iespējams. Lūdza piedzīt no

atbildētāja viņas labā likumā noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērnu vecumam. Uzturlīdzekļus lūdza piedzīt no prasības iesniegšanas tiesā dienas, jo no šī laika atbildētājs uzturlīdzekļus nemaksāja.

[4] Atbildētājs /Persona C/ prasību atzina. Tiesai paskaidroja, ka piekrīt maksāt uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Atzina, ka no prasības celšanas tiesā dienas uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai nemaksāja.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, iepazinusies ar prasībā izklāstītajiem apstākļiem, uzklausījusi pušu paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināma.

[6] Vienlaikus, ņemot vērā, ka prasītāja atteicās no lūguma pieņemt pagaidu lēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu līdz sprieduma taisīšanai, tiesai nav pamata lemt šo jautājumu.

[7] Ar bērnu dzimšanas apliecībām pierādīts, ka /Datums A/ dzimušā /Persona E/ un /Datums B/ dzimušā /Persona F/ vecāki ir /Persona C/ un /Persona D/ (/Persona B/).

[8] Ar Daugavpils tiesas 2024. gada 13. februāra spriedumu lietā Nr. C88225323 pierādīts, ka pēc laulības šķiršanas /Persona D/ tika piešķirts pirmslaulības uzvārds /Persona B/.

[9] Civillikuma 179.pants paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Prasītāja pieteica tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu likumā noteiktajā minimālajā apmērā atbilstoši bērnu vecumam.

Savukārt, atbilstoši 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37, kas nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam, 2.punktam, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādējādi secināms, ka likumā noteiktais uzturlīdzekļu minimālais apmērs ir atkarīgs no bērna vecuma, bet nav atkarīgs no vecāka spējām un mantiskā stāvokļa, un likums neparedz iespēju atbrīvot bērna vecākus no pienākuma sniegt bērniem uzturlīdzekļus likumā noteiktajā minimālajā apmērā.

[10] Atbildētājs iebildumus pret prasību necēla, kā arī piekrita maksāt uzturlīdzekļus likumā noteiktajā minimālajā apmērā.

[11] Tādējādi tiesa uzskata, ka prasītājas prasījums par likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu piedziņu atbilstoši bērnu vecumam ir pamatots un apmierināms un no atbildētāja par labu prasītājai jāpiedzen uzturlīdzekļi bērna /Persona E/ uzturēšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, bet bērna /Persona F/ uzturēšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet, sākot no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi.

[12] Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumā lietā Nr. SKC-556 Senāts norādīja, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Atbildētājs atzina, ka pēc prasības celšanas tiesā viņš nemaksāja uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai.

Tādējādi uzturlīdzekļus nepieciešams piedzīt, sākot no prasības iesniegšanas tiesā dienas - 2024. gada 4. marta - līdz bērnu pilngadībai.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka prasītāja ar likumu – Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu – ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, no atbildētāja par labu valstij jāpiedzen valsts nodeva 419,44 EUR, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam un 34.panta pirmās daļas 1.punkta ,,b" apakšpunktam (30% no 700 EUR = 210 EUR mēnesī, gadā = 12 mēn. x 210 EUR = 2520 EUR; 25% no 700 EUR =175 EUR; gadā = 12. mēn. x 175 EUR = 2100 EUR; uz abiem bērniem gadā = 2520 EUR + 2100 EUR = 4620 EUR; 320 EUR+4% no (4620 EUR -2134 EUR) = 419,44 EUR).

[14] Vienlaikus, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 40., 42.pantiem no atbildētāja par labu valstij jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā – 4 EUR.

[15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39. - 42., 93., 97., 189. - 195., 204.^{1}pantiem, tiesa

nosprieda:

/Persona D/ prasību apmierināt.

Piedzīt no /Persona C/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Persona B/, personas kods /Personas kods B/, uzturlīdzekļus bērna /Persona E/, personas kods /Personas kods C/, uzturēšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2024. gada 4. marta līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /Persona C/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Persona B/, personas kods /Personas kods B/, uzturlīdzekļus bērna /Persona F/, personas kods /Personas kods D/, uzturēšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet, sākot no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2024. gada 4. marta līdz bērna pilngadībai.

Izskaidrot /Persona C/, ka uzturlīdzekļi maksājami prasītājas kontā /IBAN A/, /Nosaukums A/.

Piedzīt no /Persona C/, personas kods /Personas kods A/, par labu valstij valsts nodevu 419,44 EUR (četri simti deviņpadsmit *euro*, 44 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4 EUR (četri *euro*).

Izskaidrot /Persona C/, ka valsts nodeva 419,44 EUR jāmaksā pēc šādiem rekvizītiem: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts /IBAN B/, bet ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4 EUR - Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts /IBAN C/, EKK 21490, norādot iemaksas mērķi: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā

Nr.C88197624. Maksājumus apliecinoši dokumenti tiesas noteiktajā labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Latgales rajona tiesā.

Noteikt /Persona C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu - 9 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Sprieduma pieejamības tiešsaistes sistēmā datums – 2024. gada 8. aprīlis.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2024. gada 8. aprīļa – Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Latgales rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) R. Paipale